

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

2 тиждень

(09–15.01.2023)

Дата випуску:
17.01.2023

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 2 тижень по Україні

- У країні досі широке географічне розповсюдження вірусів грипу, хоча кількість регіонів, де в системі рутинного епіднагляду зафіксовано циркуляцію вірусів грипу, зменшилася з 19 до в 16 (64%).

- Триває тенденція до зниження епідемічної активності: показник захворюваності на ГРВІ включно із новою коронавірусною інфекцією за звітний тиждень становить 288,8 на 100 000 населення, що на 40,2% менше визначеного для України епідпорога і на 8,6% менше показника минулого тижня. Захворюваність на ГРВІ серед дорослих і дітей віком до 17 років зменшилася на 1,3% та 15,3% відповідно.

- Кількість пацієнтів із ТГРІ, які потребують госпіталізації становить 5,8% від загальної кількості госпіталізованих осіб і порівняно з минулим тижнем поменшала на 3,3%.

- Зареєстровано два летальні випадки внаслідок грипу, що підтверджено методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР).

- Серед циркулюючих вірусів продовжує домінувати грип типу А — 75,7% та 58,8% серед обстежених пацієнтів з ГПЗ і ТГРІ відповідно. Крім того, продовжують циркулювати RS-віруси, SARS-CoV-2 й аденовіруси.

- За тиждень проти грипу щеплено 12 719 осіб.

Резюме з початку сезону по Україні

- Цей епідсезон менш інтенсивний за попередній: із 3 жовтня 2022 року до 15 січня 2023-го на ГРВІ перехворіли 1 707 195 (4,2 %) осіб, що на 51,1% менше аналогічного періоду сезону 2021–2022 років. Дитяче населення є рушієм епідпроцесу: частка перехворілих дітей становить 11%, дорослих — 2,6%.

- На відміну від попереднього сезону, коли серед циркулюючих вірусів домінував SARS-CoV-2, цього разу в половині зразків від пацієнтів з ГПЗ і ТГРІ визначають віруси грипу типу А, а також SARS-CoV-2, парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси.

- Зареєстровано сім летальних випадків грипу, що підтверджено методом ПЛР, на відміну від сезону 2021–2022 років, коли летальних випадків унаслідок грипу зафіксовано не було.

- Показник вакцинації проти грипу залишається низьким: від початку епідемічного сезону щеплено 125 335 осіб, зокрема 81 607 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 0,9% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (1 тиждень 2023 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://flunewseurope.org>) протягом звітного періоду в Угорщині зареєстровано низьку епідемічну активність грипу, в Молдові — середню, а в Польщі, Румунії та Словаччині — високу.

У Словаччині зафіксували регіональне розповсюдження вірусів грипу, в інших країнах — широке (рис. 1).

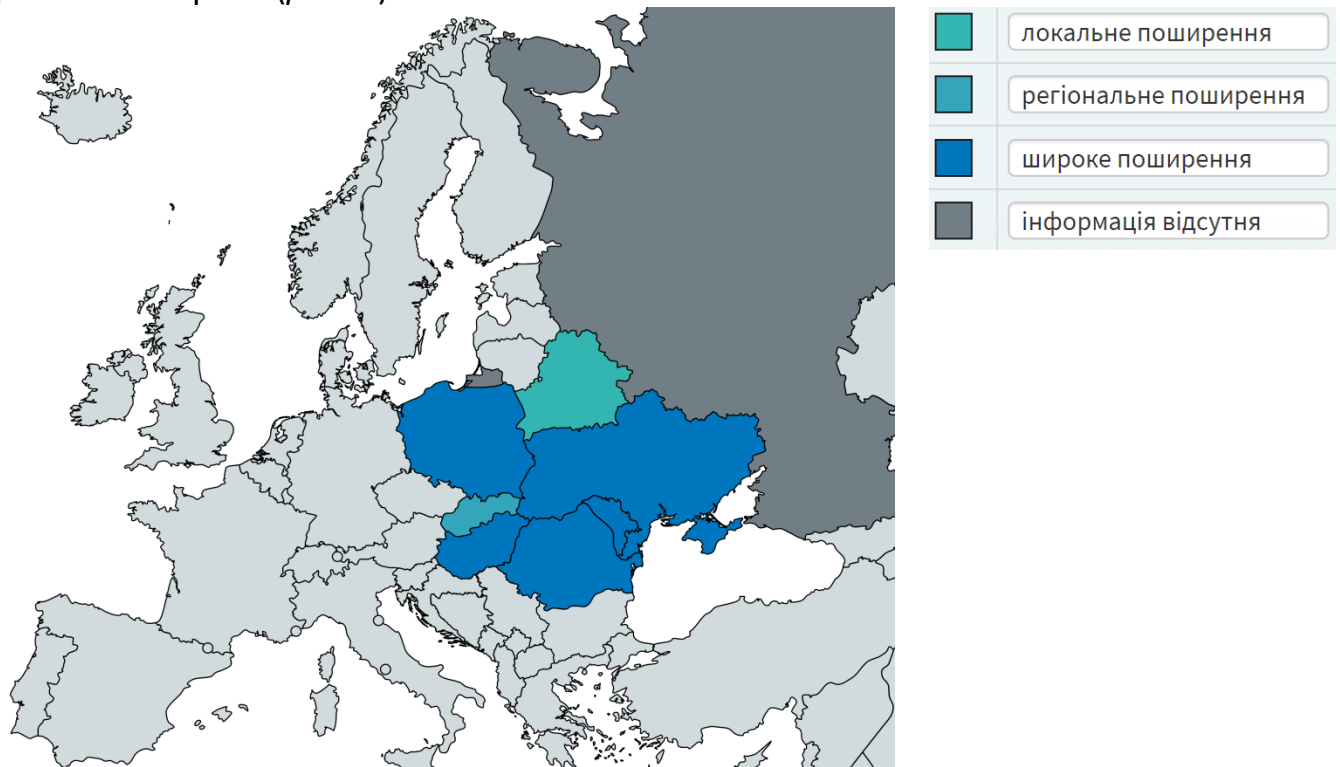

Рис. 1. Адаптовано на основі мапи географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://flunewseurope.org>) за 2 тиждень 2023 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За 52 тиждень 2022 року з-поміж 21 країни, що бере участь у європейському проекті моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), у Греції, Іспанії та Португалії зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин. Водночас в Австрії, Бельгії, Великій Британії (Шотландії), Естонії, Італії, Швеції та Швейцарії визначено помірний рівень. У Великій Британії (Англії), Данії та Нідерландах зафіксовано високий рівень, а в Німеччині — надзвичайно високий рівень надлишкової смертності, що може бути пов'язано із продовженням пандемії COVID-19 та одночасним поширенням циркуляції вірусів грипу (рис. 2).

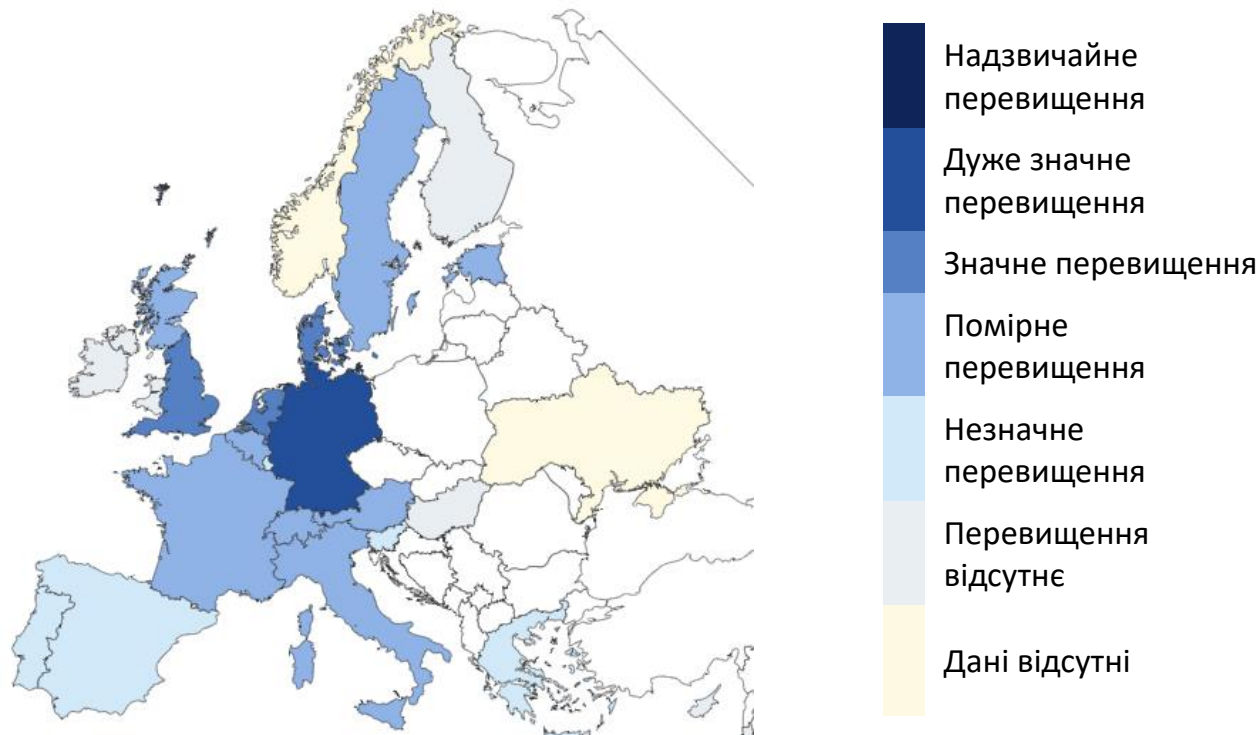

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають дані, 52 тиждень 2022 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Інформацію за 2 тиждень 2023 року підготовлено за доступними даними рутинного епіднагляду від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської та Херсонської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші). **Протягом звітного тижня перевищення епідемічного порога в областях України не було.**

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 118 406 осіб, із них 51 951 — діти віком до 17 років, що на 15,3% менше минулого тижня. У структурі захворюваності кількість дітей віком до 17 років становить 43,9%, що є типовим для другого тижня року. Інтенсивний показник захворюваності² — 288,8 на 100 000 населення, що на 40,2% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 8,0% менше від показника минулого тижня (рис. 3).

За звітний тиждень у Дніпропетровській та Полтавській областях зареєстровано по одному летальному випадку внаслідок грипу, що підтверджено методом ПЛР, із них в одному випадку — дитина віком до 17 років. У всіх випадках виявлено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипваних.

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

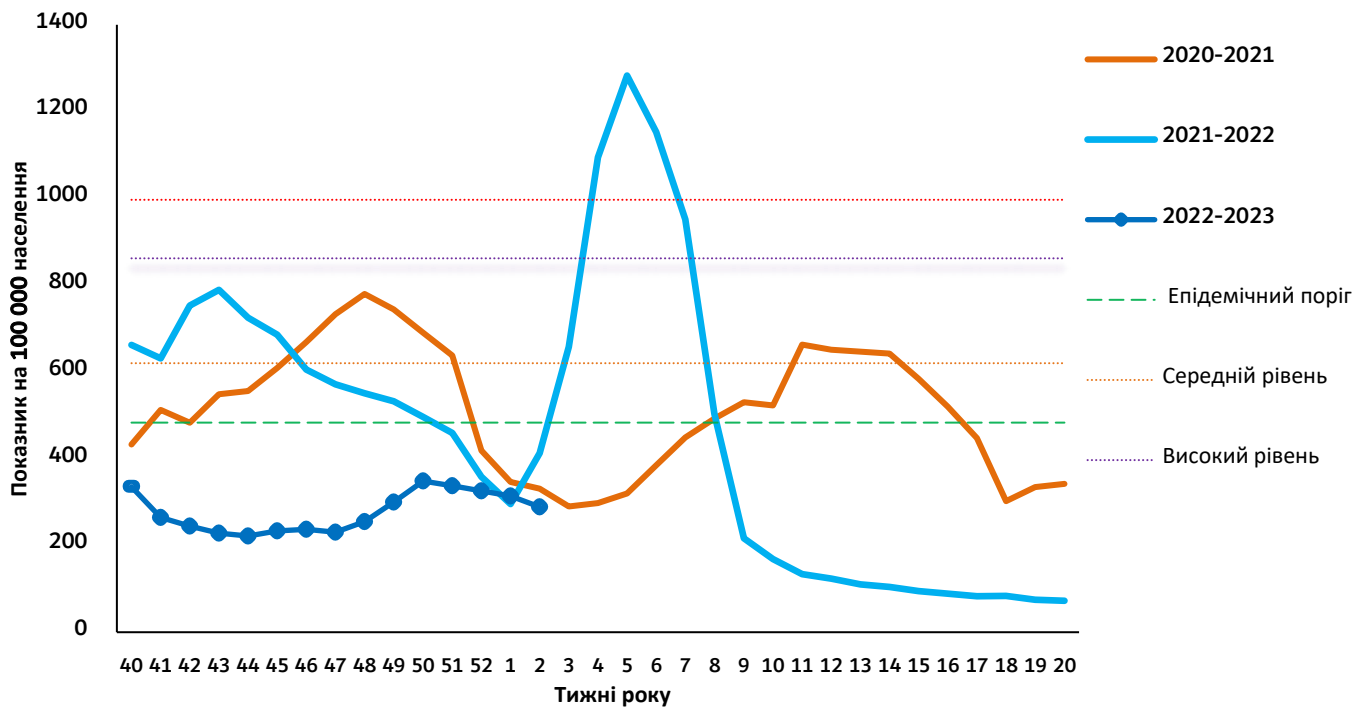

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, Україна, 2 тиждень 2023 року

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ циркуляцію вірусів грипу зареєстровано в 16 (64%) областях України (рис. 4). Під час дослідження зразків матеріалів від 2 039 пацієнтів визначено віруси грипу в 645 (31,6%) випадках, що на 16,7% менше попереднього тижня. Порівняно з минулим тижнем збільшилася на 16,5% частка позитивних знахідок серед осіб, обстежених на COVID-19: у зразках матеріалів від 6 955 осіб визначено 389 (5,6%) вірусів SARS-CoV-2. Позитивні знахідки інших вірусів респіраторної групи інфекцій становили 2,6% випадків (RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси та інші).

Рис. 4. Інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ із розподілом за регіонами, 2 тиждень 2023 року

За звітний тиждень проти грипу вакциновано 12 719 осіб. Із початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 125 335 осіб, зокрема 81 607 (65,1% від загальної кількості щеплених) — із груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 5).

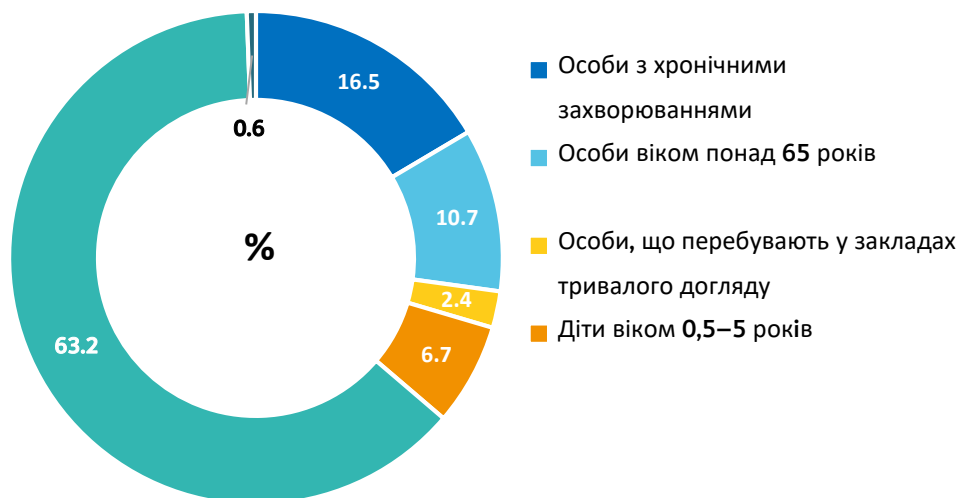

Рис. 5. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, станом на 2 тиждень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро та Харків, південь — Запоріжжя та Одеса, захід — Львів, Рівне та Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 13 закладів ПМСД міст Вінниця, Дніпро, Запоріжжя, Київ, Кропивницький, Львів, Рівне, Суми, Харків, Чернівці та Чернігів, протягом 2 тижня 2023 року зареєстровано 243 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становила 376,5 на 100 000 населення, серед дітей віком до 17 років — 527,0 на 100 000. З-поміж 243 пацієнтів із ГПЗ у 68 (28,0%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій, за результатами якого у 37 (54,4%) випадках отримано позитивні результати. У 31 (45,6%) випадку отримано негативні результати.

З початку епідемічного сезону з-поміж 2 953 пацієнтів із ГПЗ лабораторно обстежено 823 (27,9%) осіб, отримано позитивні результати у 395 (48,1%) випадках, що більше показника минулого тижня на 10,3% (рис. 6).

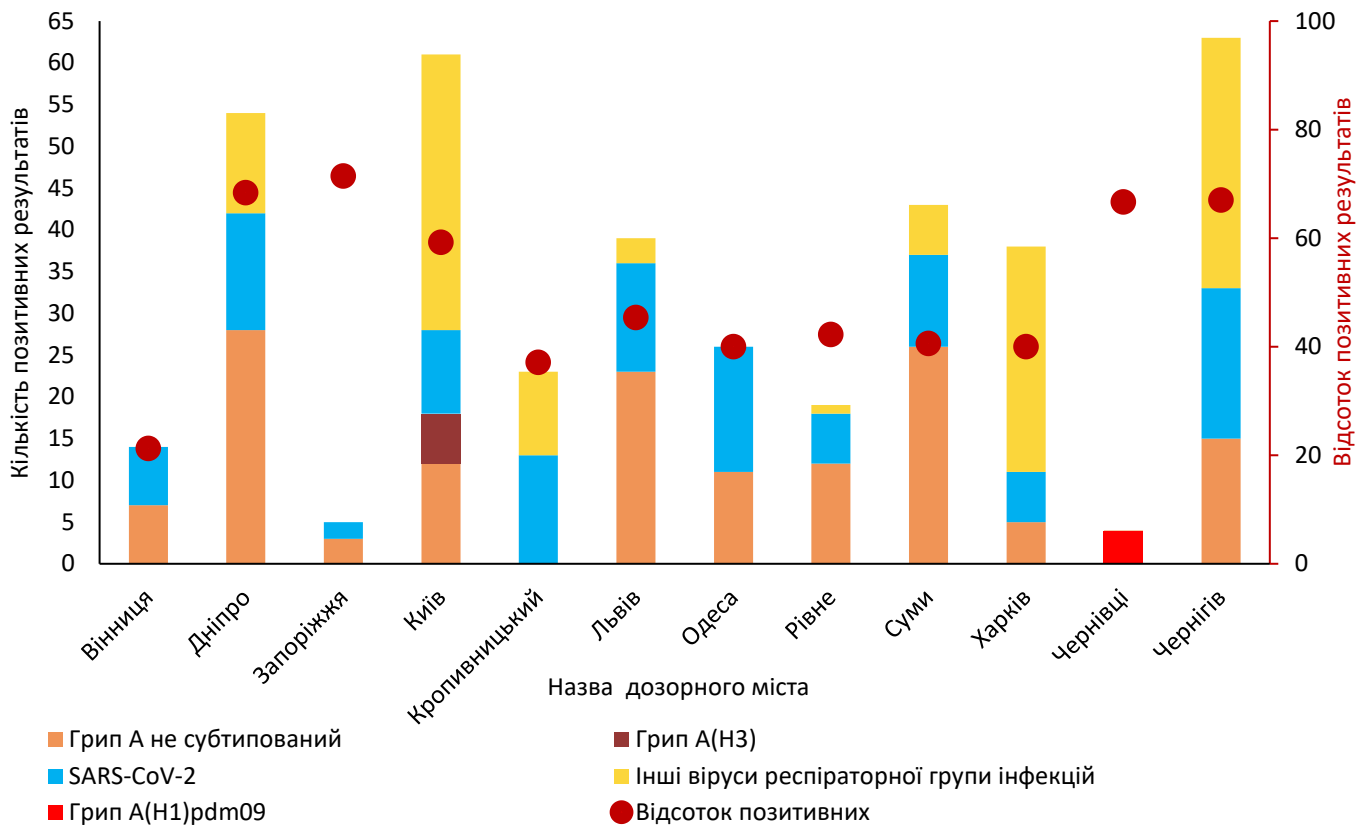

Рис. 6. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2022/2023 (станом на 2 тиждень 2023 року)

За інформацією, що надали 19 дозорних лікарень міст Вінниця, Дніпро, Запоріжжя, Київ, Кропивницький, Львів, Рівне, Суми, Харків, Чернівці та Чернігів, упродовж звітного тижня зареєстровано 229 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 82 (35,8%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 5,8%, що на 3,3% менше минулого тижня. З-поміж 229 випадків ТГРІ у 64 (27,9%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 64 зразків матеріалів у 34 (53,1%) випадках отримано позитивні результати. У 30 (46,9%) випадках отримано негативні результати.

З початку епідемічного сезону з-поміж 2 690 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, лабораторно досліджено 978 (36,4%) зразків матеріалів, отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 454 (46,4%) випадках, що на 8,1% більше показника минулого тижня (рис. 7).

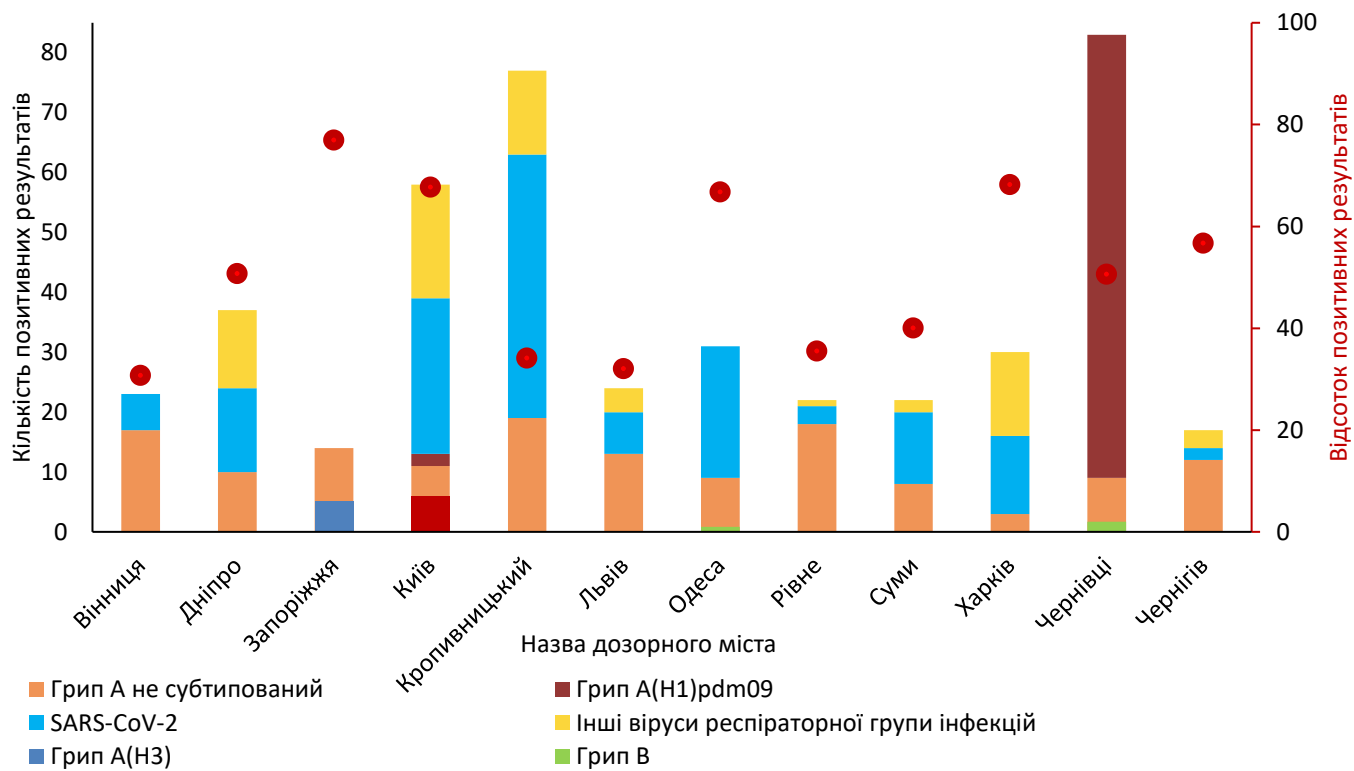

Рис. 7. Результати обстеження пацієнтів із ТГРІ з початку епідемічного сезону 2022/2023, станом на 2 тиждень 2023 року

Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел
за 2 тиждень 2023 року та з початку сезону

Показники	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2022/2023		Усього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалів	68	64	132	821	978	1 799
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	37 (54,4)	34 (53,1)	71 (53,8)	395 (48,1)	454 (46,4)	849 (47,2)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (% від позитивних)	28 (75,7)	20 (58,8)	48 (67,6)	158 (40,0)	235 (51,8)	393 (46,3)
А, абс. знач. (% від позитивних на грип)	28 (100)	20 (100)	48 (100)	158 (100)	232 (98,7)	390 (99,2)
А(Н1)рdm09	0	0	0	6	76	82
А(Н3)	0	0	0	6	13	19
А не субтиповані	28	20	48	146	143	289
В, абс. знач. (% від позитивних на грип)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	3 (1,3)	3 (0,8)
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	9 (24,3)	14 (41,2)	23 (32,4)	237 (60,0)	219 (48,2)	456 (53,7)
Парагрип	0	0	0	15	8	23
Аденовіруси	0	1	1	3	4	7
RS-віруси	4	5	9	30	23	53
Риновіруси	0	0	0	40	21	61
Бокавіруси	0	0	0	0	0	0
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	0	0	0
Метапневмовіруси	0	0	0	34	14	48
SARS-CoV-2	5	8	13	115	149	264